

Plan van aanpak Beschermd Wonen 2020
Technische vragen Volkspartij
Beeldvormende vergadering 21 december

1. Welke verdeelsleutel is van toepassing tussen de drie gemeenten Steenbergen, Bergen op Zoom en Woensdrecht alsmede de overige drie gemeenten?

De zes gemeenten die vallen onder centrumgemeente Bergen op Zoom hebben een convenant voor Beschermd Wonen gesloten. In het convenant is vastgelegd dat het uitgangspunt is dat het Rijk de centrumgemeente Bergen op Zoom van voldoende middelen voorziet om het beschermd wonen uit te kunnen voeren. De kosten van het college van Bergen op Zoom, die zijn verbonden aan de uitvoering van dit convenant, worden in principe voldaan uit de rijksmiddelen die Bergen op Zoom hiervoor ontvangt. Indien deze middelen aantoonbaar onvoldoende blijken te zijn, worden de meerkosten verdeeld onder alle zes gemeenten op basis van een verdeelsleutel naar rato van het objectief budget Wmo dat elke gemeente van het Rijk ontvangt. Financiering van een tekort vindt plaats op basis van de begroting die jaarlijks gemaakt wordt. Achteraf wordt verrekend op basis van de daadwerkelijke kosten op basis van het jaarverslag.

2. Wat is het resultaat van de in de raadsmededeling genoemd overleg d.d. 6 december 2017 tussen de VNG commissie gezondheid en welzijn en de staatssecretaris over de invoering van een nieuw model voor de financiering?

Tekort vanaf 2018

In het bestuurlijk overleg tussen de staatssecretaris van VWS en de delegatie van de VNG op 6 december is de problematiek van de regio van centrumgemeente Bergen op Zoom expliciet besproken. De staatssecretaris heeft aangegeven dat het macrobudget voor Beschermd Wonen voor heel Nederland voldoende is. De VNG onderschrijft dat. Op dit moment kan er geen compensatie van het ministerie van VWS verwacht worden. Echter heeft de VNG aangegeven dat het probleem van centrumgemeente Bergen op Zoom een probleem is van alle gemeenten zonder garanties af te geven over een oplossing. Afsproken is dat er in januari een overleg gearrangeerd wordt met wethouder Kammeijer en enkele leden van de VNG delegatie die op 6 december aanwezig waren. De insteek van Bergen op Zoom is om in maart 2018 een concreet uitgewerkte oplossing in te kunnen brengen in het overleg dat de staatssecretaris met de VNG heeft.

Toekomstige verdeling

Tijdens het overleg op 6 december is besloten dat de invoering van het objectief verdeelmodel uitgesteld wordt tot 2022. Als gevolg daarvan wordt de centrumgemeente constructie pas losgelaten vanaf 2022. Een landelijke werkgroep gaat zich buigen over het nieuwe objectieve verdeelmodel vanaf 2022. De lobby is erop gericht om compensatie te krijgen voor de tekorten die vanaf 2018 gaan ontstaan.

3. Hoe groot is de kans dat het te kort op de financiële mogelijkheden zodanig wordt gerepareerd, dat de gemeente Steenbergen in onze regio evenals in de overige regio's het geval is een bijdrage ontvangt ad. €75,00 tot €110,00 in plaats van €50,- zoals nu het geval is?

Zoals bij vraag 2 aangegeven is de kans klein dat het ministerie van VWS de regio van centrumgemeente Bergen op Zoom gaat compenseren voor het tekort. Aangezien het macrobudget toereikend is. De komende maand(en) wordt met de VNG gezocht naar een oplossing. Er wordt geen aanpassing aan het historisch verdeelmodel gedaan tot de invoering van een nieuw verdeelmodel. Compensatie voor de regio Bergen op Zoom zal buiten de huidige verdeling per inwoner gezocht moeten worden.

4. Gaat de staatssecretaris, lees het rijk, zo maar en zeker akkoord als de ambities in het Plan van Aanpak worden bijgesteld in overeenstemming met de beschikbare middelen of heeft het Rijk de mogelijkheid aan de regio en/of de gemeenten op te leggen om bepaalde taken wel uit te voeren, terwijl de financiële middelen niet beschikbaar zijn, anders dan uit de eigen kas van de gemeenten?

De lobby is gericht op het tekort dat in 2018 op beschermd wonen ontstaat en beslaat de periode tot aan het afschaffen van de centrumgemeente constructie.

Voor het Plan van Aanpak 2020, wat 2022 wordt, is nog niks bekend over de financiën. Het objectieve verdeelmodel moet nog ontwikkeld worden. Hier wordt een landelijke werkgroep voor opgericht. De verwachting is dan ook dat gemeenten vanaf 2022 gecompenseerd zullen worden op basis van een objectief verdeelmodel. De verdeel-effecten zoals die er nu landelijk zijn als gevolg van het historische verdeelmodel zullen veranderen. In het geval van de regio Bergen op Zoom is de verwachting dat dit enkel een verbetering kan zijn gezien het nadeel dat we nu ondervinden.

Het Rijk vraagt de gemeenten een plan van aanpak op te stellen waarin de samenwerking in de regio's en de uitgangspunten worden vastgelegd zonder dat de financiën bekend zijn. Iedere regio zal het plan van aanpak tegen het licht moeten houden op het moment dat het verdeelmodel duidelijk is. Het plan van aanpak is een denkrichting om de samenwerking met de zes gemeenten de komende jaren vorm te geven, maar geen vaststaand gegeven.

5. Hoe concreet is uw lobbyplan gevorderd? Met welke en hoeveel gemeenten wordt dit uitgevoerd? Welke gemeente neemt hierin het voortouw?

Bij vraag 2 is stilgestaan bij de activiteiten die in het kader van de lobby worden ingezet. De volgende stap is het overleg dat wethouder Kammeijer in januari met de VNG heeft om een oplossingsrichting uit te werken. Tevens zet gemeente Bergen op Zoom met regelmaat de media in om aandacht voor de situatie van de regio te vragen. Als centrumgemeente neemt Bergen op Zoom het voortouw in de lobby. De andere gemeenten sluiten aan waar mogelijk, of als er landelijke overleggen zijn waarbij de andere gemeenten mogelijkheden hebben om de problematiek bespreekbaar te maken.

6. Bent u voorbereidend al in overleg met de zorgaanbieders en wat is daarvan het voorlopig resultaat? Is men bereid eventueel tegen een lagere vergoeding, aangepast aan de middelen die de gemeenten beschikbaar krijgen, dezelfde diensten te (blijven) leveren?

In januari staat een bestuurlijk overleg met de zorgaanbieders gepland. Zij zullen tijdens dit overleg betrokken worden bij het financieel tekort waar de regio mee kampt. Op dit moment is nog niet bekend welke bijdrage zij hierin kunnen leveren.

Gemeenten zijn verplicht een reële kostprijs te hanteren bij het aangaan van contractrelaties binnen de Wmo. Een benchmark in de regio heeft uitgewezen dat de tarieven die de regio hanteert, vergelijkbaar zijn met die van de regio's Breda en Tilburg. Op het moment dat we aanbieders vragen, zorg te leveren onder de reële kostprijs is de kans op bezwaren groot.

7. In uw raadsmededeling geeft u aan het financiële tekort met betrekking tot succesvolle zorgtoeleiding voor kwetsbare doelgroepen met onder andere het OGGZ-team, Housing First en Sober Wonen niet te kunnen dragen. Toch heeft u de raad van de gemeente voorgesteld om akkoord te gaan met het voorstel. Hoe denkt u het financieel tekort op te lossen en waarom heeft u tegelijk met het nu behandelde raadsvoorstel geen concreet financieringsvoorstel aan de raad gedaan?

Tekort vanaf 2018

In de raadsmededeling is aangegeven dat het niet de voorkeur van de zes gemeenten heeft om succesvolle projecten als het OGGZ-team, HHousing First en Sober Wonen te stoppen of te versoberen vanwege de tekorten. Op dit moment wordt ingezet op de lobby om het tekort op te lossen/ terug te dringen. Als de lobby niet succesvol blijkt, waar we vooralsnog niet vanuit gaan, komt er een voorstel naar de raad over het tekort in 2018. Echter willen we eerst de uitkomst van het lobby traject hierin afwachten.

Toekomstige verdeling

Het plan van aanpak 2020 dat nu voorligt, is een inhoudelijk kader waar nog een verdeelmodel voor ontwikkeld moet worden. We kunnen nu nog geen financieel voorstel aan de raad doen.

8. Heeft u kennis genomen van het artikel in BN/De Stem d.d. 13 december 2017 waarin wethouder Kammeijer van de centrumgemeente Bergen op Zoom?

We hebben kennis genomen van het artikel in BN/De Stem van 13 december. Zoals eerder aangegeven, benut Bergen op Zoom de aandacht die via de media gegenereerd kan worden voor de problematiek. De wethouder van Bergen op Zoom heeft aangegeven dat er afspraken gemaakt worden over het tekort en dat we nu tijdens de lobby op voorhand nog geen maatregelen gaan treffen om mensen zorg te ontzeggen. Eventuele beheersmaatregelen kom pas later aan bod.

9. Waarom is in uw voorstel niet vermeld dat eind 2019 in de regio een tekort wordt verwacht ad vijf miljoen euro om beschermd wonen te financieren?

Op het moment dat het raadsvoorstel aan u toegestuurd is voor het plan van aanpak was er nog onduidelijkheid over het tekort vanaf 2018. De raadsmededeling is u toegestuurd op het moment dat de informatie over het tekort beschikbaar was en bekend werd gemaakt.

10. Wat zijn de concrete gevolgen voor de doelgroep beschermd wonen?

Vooralsnog zijn er geen gevolgen voor de doelgroep beschermd wonen. Als er besloten wordt tot beheersmaatregelen voor 2018 en verder kan dat betekenen dat de doelgroep niet de benodigde zorg krijgt. Bezuinigingen op beschermd wonen in andere regio's met tekorten, resulteert in een grotere toestroom bij de maatschappelijke opvang en andere voorzieningen.

11. Waarom zijn de risico's niet expliciet benoemd geworden in de meerjarenraming bij de begroting en wordt een toekomstige coalitie hier mee geconfronteerd?

Tot op heden waren er geen financiële problemen bij beschermd wonen. Tekorten konden opgevangen worden vanuit de voorziening beschermd wonen die Bergen op Zoom als centrumgemeente heeft. Het tekort voor 2018 is te laat inzichtelijk geworden om mee te nemen in de begroting.

12. De wethouder van de centrumgemeente heeft in de commissievergadering in Bergen op Zoom de raadsleden gewaarschuwd voor de gevolgen. Waarom heeft u dat niet even krachtig gedaan, maar volstaan met de verwijzing naar een raadsmededeling welke u liet inboeken bij de raadsagenda van januari 2018?

De wethouder zal u tijdens de raadsvergadering bijpraten over beschermd wonen. Tijdens de commissievergadering was er onvoldoende gelegenheid om de raad bij te praten.

13. Wat is op grond van de nu bekende informatie de omvang van het financieel risico dat de gemeente Steenbergen door uw voorstel nu loopt?

Het risico dat gemeente Steenbergen op dit moment loopt, betreft het tekort in 2018 en verder. Tot aan het moment dat het plan van aanpak 2020, in 2022, geëffectueerd wordt en het nieuwe verdeelmodel van kracht wordt. De prognoses voor 2018 laten een tekort zien van €5 miljoen voor de regio. De uitkomst van het lobby traject moet uitwijzen wat het daadwerkelijk tekort gaat zijn. U wordt hierover geïnformeerd en ontvangt een voorstel op het moment dat er meer financiële duidelijkheid is.

Als niet ingestemd wordt met het plan van aanpak voor beschermd wonen doet dit niets af aan de financiële risico's die blijven bestaan totdat het nieuwe verdeelmodel ontwikkeld is.